

Editorial

Després d'un llarg silenci PISSARRA torna a les vostres mans. Són moltes les circumstàncies que de llavors ençà han canviat. I la realitat també. D'un "debat obert a la L.O.D.E." que marcava el començament d'una nova singladura de la nostra Revista, i l'inici d'una desconeguda política del M.E.C. —en aquells moments encara esperançadora—, hem arribat al moment present amb aquella L.O.D.E. ja aprovada (amb certes esmenes que desvirtuaven l'esperit inicial), sentenciada pel Tribunal Constitucional (favorablement en tots els seus termes), i actualment en vigor i en camí de desenvolupament reglamentari (ja en tenim coneixement d'uns quants de reglaments).

Doncs bé, d'aquells pressupostos polítics inicials del M.E.C. a la situació actual del ensenyament en els nivells no universitaris hi ha una bona diferència. Tanta que l'espai de que disposam no ens dona abastament per a tractar-los tots.

En general, la imporivació del M.E.C. ha estat la constant en la seva actuació davant qualsevol tema, la qual cosa ens duu a presses i urgències a l'hora de les convocatòries del B.O.E., (pensem en el tema C.E.P.s). Probablement per mimetisme aquesta qüestió (i ningú pot pensar que sia anecdòtica) és el gran defecte que hem d'apuntar en el deure del Director Provincial. Més encara, utilit-

zació interessada del Grup de Treball, manca de transparència en l'adjudicació d'algunes comissions de Serveis...

D'altra banda, el tàndem Direcció Provincial-Regidoria d'Educació de l'Ajuntament de Ciutat segueixen sense connectar a l'hora de coordinar la seva acció i gestió política per aconseguir crear Centres d'Ensenyament Mitjà. Tot i que és notable l'esforç que es fa a E.G.B., la manca de nous centres de F.P. i B.U.P. denoten la insensibilitat política dels responsables d'ambdues Institucions.

També és cert, i ja és temps de fer autocrítica, que el Professorat en general i els Sindicats en concret, com a representants legítims del sector docent (malgrat la inexistència d'eleccions sindicals) no han sabut o no han pogut fer tot el que caldria. I no han duit a terme una línia gaire crítica, continuadament. Es que ens estam quedant sense respostes a certs malifets i/o errors? Potser ens estan fallant les alternatives? La modorra en que se troba el sector docent ha de superar-se, i les inquietuts han de tornar a surar dins i en torn de les Escoles.

Del tema de les Guarderies Municipals i del "Xesc" escolar del inefable Gilet en parlarem en una altra ocasió.

Ah! I de la carrera docent, adormida dins algun calaix ministerial, també en parlarem...

RÈQUIEM PER UNA LLENGUA

Pocs dies després del començament de curs, ens hem pogut assabentar d'un nou greuge envers la llengua catalana, la sortida del decret —durant uns quants mesos sense mostrar-se a llum— que a pocs havia fet concebre alguna esperança de millora de la situació actual; creim que segueix cavant la fossa a la nostra, minvada, menyspreada i trepitjada llengua.

Després del decret de 1979 i observada la seva inoperància en matèria de normalització lingüística, no calia més que esperar un decret que corregís els múltiples errors de l'anterior, i no, no s'han corregit, possiblement s'han agreujat.

Ja sabem que aquesta opinió no és compartida i que els que l'han fet diran que l'altre decret va complir el seu objectiu i que aquest complirà el que li correspongui. Ja sabem que sempre hi ha opinions contràries, però les opinions és necessari sustentar-les amb arguments i raonaments, i això serà el que farem. El conseller de Cultura deia als diaris que l'oposició parlava d'una botella mig buida i que ells parlaven d'una botella mig plena. I doncs, nosaltres intentarem demostrar que amb aquest tipus de decret no ompliran cap botella, sinó que l'acabaran de buidar.

Els arguments que s'utilitzen des de dalt per considerar l'anterior decret com un bon decret són entre d'altres, les estadístiques que parlaran de tants per cent molt elevats de compliment del decret i comparant els tant per cent d'ensenyament de català a les nostres escoles anteriors a 1979, podran parlar d'un gran avanç cap al bilingüisme.

Nosaltres, sense estadístiques —moltes contestacions són de conveniència— intentarem demostrar el fracàs d'un decret que deien havia de servir per normalitzar una llengua. Els fets són els següents:

—Moltes escoles de les Illes Balears només fan dues hores de català setmanals. (Font: Els horaris de les mateixes escoles).

—Moltes escoles de les Illes només fan una hora de català setmanal. (Font: Els mestres dels claustres que han confeccionat els horaris).

—Moltes classes de moltes escoles no tenen cap hora d'ensenyament de català en tot l'any. (Font: Les mateixes que en els apartats anteriors i les converses directes amb molts escolars que no entenen encara el mallorquí i que diuen que no els en fan classe a l'escola).

—En els patis de quasi totes les escoles de Palma i pobles de la costa de Mallorca, la llengua habitual de relació dels alumnes, fins i tot dels catalanoparlants, és el castellà. (Font: Qualsevol pati d'aquestes escoles).

—Després de 6 anys de vigència del passat decret no s'acompleix un dels seus principals objectius: aconseguir que els alumnes d'E.G.B. tenguessin un domini igual d'ambdues llengües —la fal·làcia del bilingüisme—. Els alumnes surten de les nostres escoles, els castellanoparlants sense dominar el llenguatge oral del català i per tant, tampoc l'escrit que de cap manera arriben a dominar tampoc els catalanoparlants. (Font: els alumnes amb graduat escolar o certificat d'E.G.B.).

—Continuen anant alumnes de les nostres escoles a actes públics en mallorquí, on demanen: —¡En castellano, que no le entendemos!—. (Font: Programa "La Caixa a les Escoles". Lloc Multicines Chaplin. Moment: presentació d'una pel·lícula).

—Després de 6 anys de decret, molts alumnes continuen sense entendre les explicacions en català. (Font: Qualsevol persona que hagi hagut de donar explicacions sobre una visita-excursió, que fan els alumnes de les escoles, quan demanen si l'ha de fer en castellà o en mallorquí —6 anys d'ensenyament hauria d'ésser suficient garantia per no haver-ho de demanar).

Aquests fets podrien allargar-se fins a l'infinit, però tots es resumeixen en una penosa conclusió: **L'ús de la llengua catalana ha disminuït durant el període que va de 1979 a 1985 de forma alarmant.**

Constatar aquest fet no és gaire difícil. En primer lloc haurem de contar el nombre de persones catalanoparlants mortes durant aquest lapse de temps. En segon lloc, comptarem les persones nades també durant el mateix període i que són catalanoparlants, veurem com la primera xifra és superior a la segona, i com en conseqüència es pot afirmar que hem perdut parlants en la llengua d'aquesta terra, la llengua catalana.

Al resultat de restar les dues xifres anteriors, és clar que hi podríem sumar, el nombre de persones que durant aquest temps s'han qualificat per usar potencialment la nostra llengua, però les xifres no serien significatives. És tràgic, però el camí cap a la substitució lingüística continua imparable i els nostres governants es treuen de la mànega un decret que en lloc de millorar la situació, si la llei de normalització lingüística no ho soluciona, sense cap mena de remei, l'empitjorarà.

I això és el que passarem ara a analitzar. Quines són les grans incongruències —a part d'haver nat abans de la seva mare— d'aquest decret i segur que no les analitzarem totes:

Es continua diferenciant la llengua catalana de

**distribuidora
Rotger s.a.**

CHRISMAS Y POSTALES
ARTICULOS DE NAVIDAD

JUEGOS DIDACTICOS

PAPELERIA Y MATERIAL DE OFICINA

LIBROS DE TEXTO

TODA CLASE DE LIBROS EN GENERAL

les altres romàniques i de totes les llengües del món, i en especial de les de l'Estat espanyol, quan diu:

"..., i de potenciar i respectar l'estudi i la protecció de les modalitats insulars de la llengua, sense perjudici de la unitat de l'idioma".

També a una altra part:

"Els programes de l'ensenyament han de contemplar l'estudi, el foment i la protecció de les modalitats fonètiques y del lèxic pròpies de les Illes Balears".

En primer lloc, aquí s'ha de dir que a cap Comunitat Autònoma que tenguí com a llengua pròpia, la castellana i com a parla, qualsevol dels molts dialectes del castellà —murcià, granadí, sevillà, santanderí, burgalès, etc.— no tenen escrit en lloc que s'hagi de protegir i potenciar l'estudi de la modalitat particular del territori de la llengua castellana, i tots sabem que les diferències són clares i evidents, com les nostres.

En segon lloc, tots sabem o hauríem de saber que en qüestions de llenguatge, utilitzam distints nivells i des del nivell més vulgar, passant pel familiar o col·loquial i l'estàndard fins al nivell més culte o científic. L'escola, és clar que respectarà els diversos nivells de llenguatge quan calgui. A l'escola hi fan feina unes persones que a més de tenir uns coneixements específics, són tècnics en educació, tècnics en pedagogia, tècnics en didàctica i que saben quin és el lèxic que s'ha d'ensenyar, saben que si una paraula no és del lèxic de la llengua, l'han d'erradicar, saben també que un significat es pot dir a través d'una sèrie de paraules, la primera que potenciaren serà la que tenen viva els alumnes. Això no lleva, emperò, que no puguin donar-ne a conèixer de sinònimes que siguin més usades a altres indrets dels Països Catalans. I pensar i fer això no significa centralisme, separatisme ni cap mena d'isme. Pensar i fer això significa senzillament: ensenyar llenguatge.

Segueix el preàmbul del decret:

"... derogació de la normativa vigent, establerta al seu dia pel Govern de la Nació i que ja ha executat l'important paper per al qual fou creada".

Creim que ja hem demostrat que o no sabem el paper per al qual fou creada, o més val que no el sapiguem, o més val que no hi pensem o no va complir el paper per al qual s'havia d'haver creada la citada normativa.

"La finalitat última de la introducció de l'ensenyament de la llengua és la protecció d'aquesta,...".

Més avall i dins el mateix paràgraf diu que s'ha d'assegurar el coneixement de *la nostra llengua* —eufemisme que tots utilitzam per evitar el seu nom real—. Aquí podem dir que aquesta declaració de principis no significa res si no va acompanyada de mesures eficaces, i no hi va. I no significa res perquè també es protegeix un cadàver quan se l'embalsama i també s'assegurava el coneixement del llatí quan després de més de 1.200 anys d'haver desaparegut com a llengua viva es posava obligatòriament als programes de les ensenyances mitjanes. **No podem desitjar una llengua protegida; necessitam una llengua que no necessiti protecció.** I hi ha mitjans per aconseguir-ho.

El paràgraf següent no pot ser més que el resultat d'una inoperància total, d'un desconeixement de la realitat sociolingüística, d'una nul·la voluntat normalitzadora i d'una política segregacionista a l'hora de tenir en compte els drets lingüístics dels ciutadans:

"...l'ensenyament de la nostra llengua no es pot convertir, sota cap circumstància, en un instrument de divisió del nostre poble ni tampoc no ha de suposar una imposició per als immigrants..."

I encara que més avall digui:

"...i en casos que s'han de considerar sempre com a excepcionals..."

Es inoperant perquè els immigrants sempre i a qualsevol part del món on han anat, s'han integrat sense gaires problemes. El problema més important sempre ha estat la por a no ser admesos per les poblacions que els acollien. Demuestra el desconeixement de la realitat sociolingüística perquè fins avui, la major part de la població immigrada no ha tengut cap necessitat d'integrar-se, almenys a nivell lingüístic. Al contrari, la població autòctona s'ha vista abocada a la creença que ella devia integrar-se lingüísticament a la població immigrant (¡"Habla en cristiano!") No xerris en mallorquí que és una falta d'educació).

I el problema de la integració, el pot resoldre en gran part l'escola. Suposa una nul·la voluntat normalitzadora perquè si volem facilitar la integració voluntària dels immigrants en el nostre poble, els hem de proporcionar escoles en català suficients

i han de trobar més oportunitats de sentir i practicar la llengua del territori que els acull. Es una política segregacionista dels ciutadans d'aquest dissortat país, respecte dels altres ciutadans de l'Estat espanyol perquè a uns ciutadans se'ls respecten els drets territorials lingüístics quan són a la seva terra i se'ls respecten els drets lingüístics personals quan són a la nostra. En canvi als habitants de les Illes que ho desitgen, no els són respectats els drets territorials aquí ni els drets personals a la resta de l'Estat.

"En el curs d'Orientació Universitària i en el tercer curs del segon grau de Formació Professional, l'ensenyament de la llengua i de la literatura de les Illes Balears ha de ser optatiu per a l'alumne".

Un tractament més tercermundista que aquest de la llengua catalana a la nostra comunitat només es pot esperar d'esperits purament centralistes. De persones que opten per la anihilació del català.

Si el català és la llengua pròpia d'aquest territori, si el català és llengua oficial, si el castellà no és la llengua pròpia d'aquest territori encara que també sigui oficial, a què ve el que es declari optativa la llengua catalana a cert curs de F.P. i a C.O.U. i que no es declari també optativa la llengua caste-

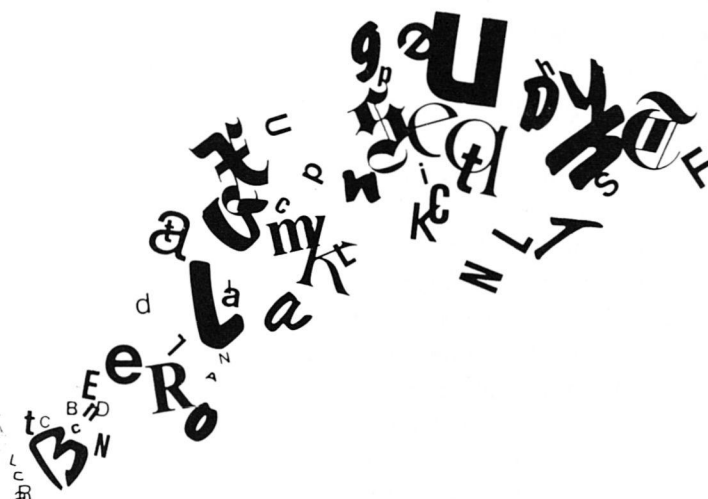
llana? Per què un tractament tan desavantatjós fet des d'aquí, per què ens pedregam les teules del nostre terrat? Per què aquest tractament de llengua de divisió inferior? Per què en aquest tractament persones que sempre han viscut aquí, des de la nostra Autonomia, persones que se suposa han de defensar les seves coses abans que les alienes?

A continuació el decret segueix amb més mesures de caire proteccionista i paternalista. Un article que diu que es podran dur a terme a les escoles programes en llengua catalana, quan es desenvolupa en ordre, segueix posant tota una sèrie de traves que dificulten que això es pugui convertir en realitat.

Resumint, pensam que aquest decret, Estatut en mà i Constitució en mà, és un decret que no podria esser fet pitjor avui per un Govern central i que ens pareix mentida que sigui fet des d'aquí. Totes les mesures que es posen en pràctica no suposen més que pegats foradats que no curen i que pareix també que no emmalalteixen, però que deixen que el malalt faci la seva via cap a un destí fatal.

A les persones que de veritat estimam la llengua catalana, el nostre dissortat poble, el nostre petit país, pareix que no ens volen deixar més oportunitat que la d'entonar la vella pregària llatina per una llengua, avui malalta i que demà pot restar difunta.

Joan Lladonet

NOTA INFORMATIVA

Vos recordam que es Departament de Dinàmica Educativa de s'Ajuntament de Palma ha creat un "Servei de suport per a l'ensenyament en català", que ofereix unes ajudes molt estimables per qui vulgui fer avançar a ses escoles s'ús i normalització de la nostra llengua. Aquestes ajudes s'adrecen tant a assessorar as mestres, plantejar discussions as claustres, presentar propostes as pares com a fer programes, horaris, deixar material, etc. així com també a facilitar la tramitació burocràtica i oferir models de fitxes i material, etc.

Si hi estau interessats podeu passar pes carrer de s'Almudaina 7-a es dimarts de 17 a 19 h. i es divendres de 11 a 13 h. o bé, telefonar as número 22 41 04 i demanar per na Margalida Munar.